

Dečernik

Leto I. (VIII.), šte. 23

Maribor, sobota, 28. maja 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Majniška deklaracija Ne rušite zaupanja v oblasti!

Težki so bili dnevi svetovne vojne. Težki posebno za one, ki so živeli osamljeni in niso imeli pravega pogleda v svet. Pregažena je bila Srbija, zrušena Rumunija, omagala je zrevolucionirana Rusija, Nemške vojske so bile daleč v Franciji in nemški listi so pisali o novi razdelitvi Evrope, o propadu Slovanstva. Avstrija in Madžarska sta delali, kakor da je Jugoslovenskega vprašanja konec.

Kdor ni imel neomejnega idealizma in ne jeklene volje, je obupoval in klet usodo, ki je natirala zasluženi narod, da ubija svoje dobrotnike in osvoboditelje. Mračen je bil pogled v svet in v bodočnost.

Pa je prišel 30. majnik 1917. Prinesel nam je z Dunaja majniško deklaracijo, slovesno izjavo naših poslancev, da hočejo zastaviti vse moči, da se

»VSA OZEMLJA MONARHIJE, V KATERIH PREBIVAJO SLOVENCİ, HRVATI IN SRBI, ZDRUŽIJO V SAMO-

STOJNO DRŽAVNO TELO, KI BODI PROSTA GOSPOSTVA TUJCEV.«

Danes se nam zdi ta deklaracija morda medla, premalo odločna, a pred desetimi leti je vplivala kakor čudež. Utrdila je verne, ohrabрила omagajoče, odprla oči slepim. Novo življenje je zaplulo po Jugoslovenskih pokrajinah habsburške monarhije. Jugoslovenski pokret je zavzel najširše množice in jih navdahnul z upanjem in z voljo do svobode. Deklaracijski vihar je osvežil in prerodil našo domovino in jo pripravil za vstop v svobodno narodno državo. Še se je vrstilo trpljenje za trpljenjem, še je ležal mrak nad našimi gorami in poljanami, a obupavali nismo več in ne oči omahovali, dokler nam ni res izšlo solnce svobode in samostojnosti.

To je bilo orjaško delo majniške deklaracije, ki se je danes, ob njeni desetletnici spominjamo s hvaležnostjo in veseljem.

Napovedana komisija za obhod Drave — Stotine ljudstva z župani čakajo cele ure, komisije pa ni — Ljudstvo si hoče samo pomagati, oblast zavlačuje

Maribor, 28. maja. O dveh klasičnih primerih, kako oblasti ne smejo postopati, ako nočejo rušiti zaupanja naroda v same sebe in v državo, sem imel priliko se prepričati te dni.

Kakor na mnogih krajih drugod, tako dela Drava zlasti tudi v odseku od Gajovcev nižje Ptujja pa do Velike Nedelje na svojem levem bregu ogromno škodo našim kmetom, ker se vedno globlje zajeda v njihovo zemljo v občinah Gajovci, Tormin, Cvetkovi, Trgovič itd.

Tekom zadnjih deset let se je zagrizla že za 800 m globlje in odnesla velike množine lepe rodovitne kmečke zemlje.

Svoječasno si je pač prebivalstvo naprtilo samo veliko odgovornost, ker ni pristalo na takratni načrt, ki je predvideval izpeljavo kanala, s čemer bi se bil glavni tok Drave znatno olajšal in bi bile večne nevarnosti ob priliki povodenjskih katastrof odstranjenje. Takrat so se kmetje v navdanih občinah pod uplivi konservativnih duhov uprli, da bi dali državi zemljo za zgradnjo kanala v odkup.

Tekom zadnjih let, ko je Drava pričela delati vedno večjo škodo, je ljudstvo obupno začelo klicati na pomoč in

zdrženemu naporu zastopnikov naroda se je posrečilo spraviti v državni proračun večjo vsoto za najnujnejša regulacijska dela v tem odseku Drave.

Za sredo 25. t. m. je bil napovedan komisijonalni obhod pod vodstvom generalnega direktorja voda iz Beograda ter v prisotnosti vseh zastopnikov odločilnih državnih in samou-

pravnih oblasti. Pozno zvečer je bila komisija za ta dan odpovedana, pač pa sigurno napovedana za četrtek 26. t. m. opoldne.

Ljudstvo, ki že težko pričakuje začetka regulacijskih del, se je zbralo iz vseh prizadetih občin na stotine pod vodstvom svojih županov, ki so bili še izrecno pozvani k udeležbi.

Toda komisija ni prišla. Vsakdo si lahko predstavlja razočaranje naroda. Da se tako ne pospešuje zaupanje narodovo v oblasti, nasprotno, da se to zaupanje ruši, je na dlan.

Če je to v interesu države, naj presodijo odgovorni činitelji sami.

Benica je mlada slovenska kolonija blizu Dolnje Lendave tik ob Muri. Reka Mura dela tam istotako težko škodo na zemlji kolonistov, odnašajoč jim kos za kosom. Ker ponovne predstavke pri državnih oblastih, v katerih delokrog spada regulacija Mure kot državne reke, niso nič zalegle,

so se odločili kolonisti za samopomoč. Ustanovili so vodno zadrugo in že pred letom dni zaprosili pri državni oblasti za dovoljenje, da smejo najnujnejše zgradbe ob Muri sami izvršiti.

Toda sveti Birokraj je — zdi se — ostal tudi v naši državi pri življenju, zakaj

rešitve te prošnje še danes po poteku leta dni ni.

Med tem je seveda Mura napravila ponovno nove velike škode. Odgovor, ali to pospešuje zaupanje naroda v državne oblasti in državo, je za vsakogar, ki trezno sodi, na dlan.

Strah pred volitvami

Vlada vztraja na volilnem terminu 18. septembra — Odpor klerikalcev, radičevcev in dela radikalov — Druge stranke se vo itev vesele

Beograd, 28. maja. Volilne priprave so v polnem teku in vlada razpravlja že o podrobnosti svoje volilne borbe. Pašičevci napenjajo sicer vse moči, da bi volilni termin še odgodila, a

vlada vztraja na datumu 18. septembra, na katerega datum so se končno sporazumeli vsi merodajni faktorji.

Precejšnja senzacija je vzbudilo današnje »Vreme«, ki velja kot glasilo bivšega ministra dr. Ninčiča. List se izraža proti volitvam v septembru, češ da je to prezgodaj, in poroča o novih nesporazumih, ki so baje nastali v vladi glede razpisa volitev. Iz vladnih krogov pa te vesti odločno zanikajo in izjavljajo, da ostane pri terminu 18. septembra.

Danes se v poslanskih krogih trdi, da je

proti razpisu volitev protestiral tudi dr. Korošec, ki je ob enem ponudil vladi podporo SLS pod zelo ugodni-

mi pogoji, ako se volitve odgodijo. Vlada je tudi ta predlog odbila.

Odpor SLS se v političnih krogih razlaga s krizo, ki je nastala v vodstvu SLS radi afere z dr. Stanovnikom. Klerikalci se boje, da jim bodo spori v volilnem boju škodovali, in si zato žele, da bi bile volitve še odgodene.

Enaka kriza kakor v SLS se pojavlja tudi med radičevci, kjer narašča odpor proti osebni diktaturi Stjepana Radića in se krepi disidentsko gibanje.

Zato si tudi radičevci prizadevajo, da bi volitve odgodili in so v tem pogledu že intervenirali pri vladi.

Na drugi strani so Demokrati, zajednica, samostojni demokrati, zemljoradniki in socialisti, ki vsi računajo, da bodo izšli iz volitev ojačeni in zato razpust Narodne skupščine toplo pozdravljajo.

VESELJE NA ČEŠKEM.

Praga, 28. maja. Zopetna izvolitev dr. Masaryka za prezidenta češkoslovaške republike je izzvala po vsej republiki silno veselje in globoko zadoščenje. Vsa država je v zastavi. Proti strankam, ki niso hotele glasovati za Masaryka, se pojavlja splošno ogorčenje in po nekod je prišlo sinoči do demonstracij proti Kramářevcem in klerikalcem. Po Pragi so sinoči manifestirali za Masaryka ogromne množice prbivalstva.

GRATULACIJA DR. MARINKOVIČA OB IZVOLITVI MASARYKA.

Beograd, 28. maja. Zunanji ministar dr. Marinković je v prisrčni brzojavki poročil češkoslovaškemu zunanjemu ministru dr. Benešu čestitke jugoslovenskega naroda in jugoslovaške vlade povodom zopetne izvolitve prezidenta Masaryka.

KINO APOLO Samo še v soboto VIII. vsesokolski zlet v Pragi 1926

V nedeljo in ponedeljek: 15

HARRY LIEDTKE in MARIJA JAKOBINI

ORIENT

Najlepši Harry Liedtkejev film. Divna scenerija!

GENERAL MILOSAVLJEVIĆ UPOKOJEN.

Beograd, 28. maja. Kralj je podpisal ukaz, s katerim je prometni ministar general Milosavljević upokojen in uvrščen v rezervo. Pri volitvah bo kan didiral na vladni listi v Sremu.

Ljudska knjižnica

se te dni seli v nove prostore ter je izposojevanje knjig go 9. junija ustavljeno. Izposojevalci morajo knjige vrniti najpozneje do 2. junija.

Razpečevalci ponarejenega denarja obsojeni

Znana kazenska pravda v Mariboru proti trojici razpečevalcev ponarejenih bankovcev je bila v sredo zaključena z obsodbo vseh treh obtožencev. Okrožno sodišče je obsodilo 31letnega Alojzija Raušla, poljedelca iz Rucmancev, na 12 mesecev ječe, 34 letnega Alojzija Tomaniča, poljedelca iz Radislavcev, na 4 mesece in 35letnega Vinc. Gabora, posestniškega sina iz Odrancev pri Dolnji Lendavi na 6 mesecev ječe, poostrene z enim postom vsak teden in eno temnico vsak mesec.

Raušl je prišel meseca aprila lanskega leta nekoč v gostilno Zupančič v Ptuj. Tu je naletel na neznanega moškega, ki mu je zatrjeval, da je doma iz Varaždina ter da se zove France Horvat. Na razpolago je imel več ponarejenih tisočdinarskih bankovcev ter je iskal človeka, ki bi mu jih znal razpečati. Ker je neznanec obljubil razpečevalcu polovico denarja, je Raušl ponudbo sprejel ter vzel sedem tisočdinarskih bankovcev, takozvanega Horvata pa ni nikdar več videl. Točno je v ostalem navedel obtoženec, komu je kaj plačal s ponarejenimi bankovci, odločno pa je zanikal, da bi bil v kakršnikoli zvezi s samim ponarejanjem denarja. Tudi Tomanič je priznal krivdo, da je vzel od Raušla dvojico takih bankovcev za zamenjavo. Vincenc Gabor pa je do

zadnjega tajil, da bi bil vedel kaj o nepristnosti bankovcev. Priče pa so jasno izpovedale, kako sta skušala Raušl in Gabor skupno večkrat spraviti ljudi v zmotu in zamenjati ponarejen denar za pravega. V enem primeru jima je to tudi lepo uspelo. Na podlagi tega je bila dokazana tudi krivda Gabora in so prešli vsi trije zasluženno plačilo. Da se je preprečilo nadalnje razpečevanje ponarejenih bankovcev, je zasluga marljivih orožnikov v Črešnovcih.

Tržni dan v Mariboru

Je bil danes radi deževnega vremena slabše obiskan. Cene so bile stalne. — Špeharjev je bilo sicer 23 (pred enim tednom 29), krompirja pa samo 7 vozov, to je komaj tretjina prejšnje sobote. Ostala živila so bila na razpolago le v prav pičli meri. Perutnine je bilo komaj 100 komadov z istimi cenami kakor pretekli teden.

Tržne cene so bile: slanina kg Din 15—27,50, zaklane svinje 15—17, krompir 1,25—1,75, čebula 5—6, fižol v stročju 32, kumarce 6—15, karfijola 4—15, kisló zelje 3—4, glavna salata 1—2,50, suhe slive 1,75—2,50, črešnje 20, med 30—35, domači zajci 6—25 komad, kozličji 90—100. Sena je bilo na trgu 6 voz po 55—60 za 100 kg, slame 10 voz po 37,50—40 za 100 kg.

Ob desetletnici velikega dne

Majniška deklaracija v luči zgodovine — Njen pomen in njen uspeh — Znamenje svoje dobe — Prva splošna manifestacija za ujedinjenje in osvobojenje

Preblizu smo še dogodkom, ki so se odigravali tik pred vojno in med vojno, zato še ne moremo biti vedno dovolj objektivni, kadar jih presojava. Razdobje 10 let je vsekakor tako kratek rok, da naši historiki ne morejo pisati o pomenu majške deklaracije neoporečne istine, temveč da često branijo na časnikarski način vojni oportunitizem in polemizirajo med seboj o pomenu tega ali onega pojava, ki je v zvezi z našo narodno akcijo v letu 1917.

Slovenske mase so bile na vojno nepripravljene, o tem ni nikakega dvoma. A tudi o tem ni dvoma, da so mnogi vodilni možje ob začetku vojne stali pred nejasnim problemom. Vpraševali so se, kakšen cilj naj ima ta vojna, kaj bo z nami po vojni, kakšna bo naša taktika in politična organizacija i. t. d. Prihajali so seveda k različnim zaključkom. Zato vidimo med nami med vojno poleg aktivnega in pasivnega narodnega radikalizma tudi pasivno resistenco proti Avstriji, vidimo pa na drugi strani ljudi, ki pledirajo za zmago Avstro-Ogerske kot zaščitnice katoliških Jugoslovanov, in ljudi, ki so pravi in popolni oportunisti.

Kdor nam more dokazati, da vodilni politiki med vojno niso mogli drugače delati, kakor so delali?

Kako to, da so se mogli naši socialni demokrati že od nekdanje službene imenovati »jugoslovanska« stranka in da je Ivan Cankar brez ozira na vse posledice označil kot smoter jugoslovansko zvezno republiko od Triglava do Črnega morja?

Ostali naši glasniki in vodje si niso upali tako energično podirati državnih mejnikov habsburške monarhije. Idejo politične združitve južnih

Slovanov so spajali z okvirjem stare monarhije in si preko tega niso upali ali pa morda niso hoteli niti v zgodovinski majniški deklaraciji.

Naš narodni pokret leta 1917. nosi žig razmer, v katerih smo takrat živeli. Pozna se mu borba med političnim pritiskom in stoletnimi tradicijami na eni strani ter stremljenjem in hrepenenjem po svobodi in lepši bodočnosti na drugi strani. Tisoči so podpisovali deklaracijo in mislili pri tem na Jugoslavijo brez Habsburga. Tisoči so takrat prvič dajali svoj podpis z revolucionarnim občutkom, da se pridružujejo veliki ideji, ki je v nasprotju z dotedanjim državnim redom. Podpisovali so izjavo, v kateri naglašajo narodno edinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V naši narodni masi so se polagali s to deklaracijo primitivni, toda močni in široki temelji nove države. Podpisniki so se po veliki večini jasno zavedali, da se naš narod ne more ugodno razvijati v lažnji federaciji habsburške države, zavedali so se, da bi bilo ujedinjenje Jugoslovanov pod Habsburgom le nova oblika starega, stoletnega tlačanja narodov.

Živa propaganda, ki se je izvršila z deklaracijo po vseh koncih in kotih naše domovine, predstavlja pravo in neprecenljivo vrednost te akcije. Priljubljen je narod po mestih in vaseh na dogodke, ki so prihajali. Zato danes niti ne vprašujemo, kaj in kako so pravzaprav mislili sami tvorci deklaracije, temveč smo zadovoljni z uspehom, ki so ga v narodu dosegli. In srečni smo, da je zgodovina tako kmalu izbrisala oni odstavek iz deklaracije, ki ni spadal v njo.

Dr. Ljudevit Pivko.

Samo še v soboto in nedeljo predvaja se prekrasni orijentalni vefilm iz 1001 noči

BEN-ALI

v glavni ulogi **ROMAN NOVARO**
Kino „UNION“ — Telefon 329
Velikanski uspeh! Rekordni obisk! Občinstvo se opozarja priskrbiti vstopnice v predprodaji!

Posl. dr. Pivko v Zgornji Pesniški dolini

V sredo 25. in četrtek 26. so priredile krajevne organizacije SDS v Gornji Pesniški dolini vrsto članskih sestankov in javnih shodov, na katerih je poročal narodni poslanec dr. Ljudevit Pivko. Prvi sestanek je bil v sredo popoldne v občini Špičnik pri skrajnem posestniku ob državni meji, pri g. Dreisibnerju. V nedeljo dopoldne od 7. do 9. ure se je zbralo na javnem shodu pri g. Arhu v S v e č i n i 30 naših somišljenikov in okrog 20 drugih ljudi. Ako pomislimo, da smo v tej občini narastli tekom zadnjih dveh let od 18 na 62 glasov, potem je naravno, da so zborovalci sklenili novo krajevno organizacijo.

Opoldne se je vršil sestanek krajevne organizacije S v. J u r i j ob Pes. pri g. Bračku, popoldne od 4. do 6. ure pa zopet javni shod pri g. Gamzerju v Z g o r. K u n g o t i, kjer je bilo navzočih okrog 60 včlanjenih volilcev.

V vseh občinah Gornje Pesniške doline napreduje Samostalna Demokratska Stranka enakomerno in stalno. Na omejenih voliščih smo dosegli že letos okroglo tretjino vseh glasov in se z naglimi koraki približujemo številkanu, katere je imela dosedaj SLS. Prepričani smo, da bomo v tem krajnem kotu naše države v doledni dobi imeli absolutno večino nad vsemi drugimi stranikami, ker je narod zelo dostopen našim prednim idejam.

Težka železniška nesreča v Španiji.

Po poročilih iz Madrida sta trčila na postaji Pulpi dva vlaka in je bilo ob tej priliki ubitih sedem oseb in petnajst težko ranjenih.

Mariborski in dnevni drobiž

Prebivalstvo mesta Maribora!

Ob 10letnici majške deklaracije priredi Jugoslov. Matica v Mariboru v nedeljo, dne 29. maja 1927 veliko slavnost, obstoječo iz manifestacijskega tabora na Glavnem trgu, obhoda šolske mladine, društev in ostalega občinstva po mestu in odkritja spominske plošče v mestnem parku.

Z ozirom na velepomembnost tega zgodovinskega dogodka, vabim prebivalstvo mesta Maribora, da v nedeljo, dne 29. t. m., kakor tudi na dan desetletnice same, v ponedeljek, dne 30. t. m., okraši svoje domove z zastavami.

Župan: dr. Leskovar s. r.

Orjunaši!

K proslavi 10-letnice majške deklaracije se zberemo v kroju v nedeljo 29. t. m. ob 7. zjutraj pred Narodnim domom, da se udeležimo manifestacijskega tabora, odhoda v mestni park k odkritju spominske plošče in sploh vseh spominskih prireditev Jugoslovenske matice. Kdor kroja nima, naj pride v civilu z znakom. Oblastani čelnik.

Seja občinskega sveta.

VII. redna seja mariborskega mestnega občinskega sveta se vrši v torek, 31. maja ob 17. Na dnevnem redu so poročila predsedstva, predlogi in vprašanja ter poročila odseka.

Osebna vest.

Včeraj je napravil pri viš. dež. sodišču v Ljubljani sodniški izpit z dobrim uspehom g. Stanko Moškon, avskultant pri mariborskem okrožnem sodišču. Čestitamo!

Novo ulice.

Pri novih občinskih stavbah k Smetanovi ulici sta nastali dve novi ulici, ki se nimata imen. Občinski svet bo na eni svojih prihodnjih sej sklepal o tem, kako naj ju krsti. Kakor slišimo, je najresnejši predlog, naj se ulici imenujeta po dr. Pavlu Turnerju in dr. Franu Rosini.

Nov rešitni avto.

si namerava še tekom letošnjega leta nabaviti mariborsko gasilno in reševalno društvo. Del stroškov bo poskušalo društvo kriti z javno tombolo, ki jo priredi v poletju enkrat.

Dravsko kopališče.

Mestni magistrat nam sporoča, da je mestno dravsko kopališče Ob bregu zopet odprto.

Šahisti!

Danes priredi mariborski šahovski klub v hotelu pri »Zamorcu« ob 8. zvečer eno svojih najzanimivejših prireditev. Igrale se bosta istočasno dve simultanki v katerih nastopita g. dr. Kramer in g. Ciril Vidmar iz Ljubljane. V obeh igrah po 15 ali več igralcev, kar je odvisno od udeležbe. Šahisti posetite to zanimivo prireditev v velikem številu in prinesite po možnosti šahovnice seboj. Vstop prost.

Slovanska čitalnica.

ima v ponedeljek, dne 30. t. m. točno ob 18. uri v društvenih prostorih Narodnega doma izredni občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo o spremembi delokroga in slučajnosti.

Novinarski klub.

V torek ob 5. v Grajski kleti klubova seja. — Podpredsednik.

Vstopnina k promenadnim koncertom.

V zadnjem času smo prejeli par dopisov, ki se pritožujejo radi pobiranja vstopnine k koncertom vojaške godbe. Informirali smo se in zvedeli, da gre vstopnina v korist Olepševalnega društva, ki vzdržuje mestni park, a poleg subvencij nima rednih dohodkov, tako da tvori ravno ta vstopnina glavni vir njegovih dohodkov. Ker je v interesu vsega prebivalstva, da je park oskrbovan in negovan, se moramo sprijazniti z malenkostno vstopnino. Revnejšim slojem pa bi morda Olepševalno društvo lahko olajšala obisk koncerta s tem, da uvede rodbinske karte z znižano ceno, ker je za večje rodbine čisto že tudi vstopnina 1 Din za osebo občutna. Zato naj bi se zlasti otroci v spremstvu starišev čim bolj ovostili vstopni-

Gledališki repertar

Sobota, 28. »Igra v gradu« A. Kuponi.
Nedelja, 29. »Scampolo«. Kuponi.
Ponedeljek, 30. Zaprto.
Torek, 31. »Rigoletto« C. Kuponi.
Sreda, 1. junija »Igra v gradu« B. Kup.
Četrtek, 2. »Pri belem konjičku«. A. Kuponi.

Iz gledališke pisarne.

Repriza duhovite komedije »Igra v gradu« bo danes v soboto. Opozarjamo cenj. občinstvo na to interesantno in zabavno predstavo, ki je pri premijeri izzvala mnogo smeha in občinstvo izborna zabavala. — Kakor je bil v letošnji sezoni eden najbolj privlačnih komadov Nicodemijeva »Učiteljica«, ravno tako je predlansko sezono ugajala komedija istega pisatelja »Scampolo«, ki se na novo vprizori jutri v nedeljo 29. t. m. V naslovni vlogi bo nastopila gđ. A. Kovačičeva. Režira g. R. Železnik. Predstava se ne bo igrala v abonmanu.

Propagandna vožnja motociklov.

Ker je popolno razvitje propagandne vožnje Motokluba v četrtek onemogočil dež, se ista ponovi v še večji meri v nedeljo. Start na Trgu Svobode točno ob 11. uri.

Dirke na Teznu.

Motociklistične in avtomobilne dirke, ki so bile v četrtek radi dežja preložene, se bodo vršile jutri popoldne ob 2. Z glavnega kolodvora vozi ob 13.35 posebni vlak, izpred velike kavarnarje od 13. naprej avtobusi. Dirke se bodo poleg že poprej prijavljenih najodličnejših dirkačev iz Jugoslavije in inozemstva udeležili še nekateri drugi, ki so se prijavili še včeraj in danes. Občinstvu toplo priporočamo obisk, ker bo imelo res lep užitek, ob enem pa bo tudi pomagalo prirediteljem kriti ogromne stroške, ki jih imajo z dirko.

Železničarski shod.

ki bi se moral vršiti snoči v gostilni »Puntigam« v Mlinski ulici, se radi pille udeležbe ni vršil. Shod je sklical Savez železničarjev Jugoslavije, podr. Maribor.

Radion

prašek za pranje, ki pere popolnoma sam, je davna želja vseh gospodinj. Dobiva se v vseh trgovinah mila in kolonialnega blaga.

Policijska kronika

Od petka na soboto je bilo aretiranih 6 oseb; ena radi tatvine, ena radi beračenja, ena radi razgrajanja in 3 radi tihotapstva. Vloženih je bilo 14 prijav radi najrazličnejših prestopkov.

Poškodovanje javnih nasadov

kljub opozorilnim napisom v mestnem parku, se neprestano dogaja, da stariši in služkinje premalo pazijo na deco, ki jo vodijo v park. Otroci v nevednosti skačejo po travi, lomijo vejevje in trgajo cvetje, ter tako povzročajo veliko škodo, nasadi trpe, Olepševalnemu društvu pa se napravljajo nepotrebni stroški. Stariši se v lastnem interesu opozarjajo, naj pazijo na otroke, da se izognejo sitnostim in stroškom.

Izdajalska ura.

V Splavarsko ulico je prišel v stanovanje Milke Š. inkasant neke tukajšnje tvrdke izterjat dolg njenega podnajemnika. Ker podnajemnika ni bilo doma, se je inkasant nekoliko obotavljal; ko pa je gospodinja pogledala skozi okno, je gost porabil priliko in hitro zmaknil z omarice uro budilko ter jo vtaknil v žep. Toda ura budilka se je, kakor trdokljuni skorec, oglasila v žepu mladega iznajdnika in razkrila njegovo namero. Inkasant je hotel s plenom pobegniti, a mu je pot zastavila roka pravice.

Nepreviden kolesar.

Ne mine dan, da se ne bi pripetila kaka nesreča, ki jo je pripisati bodisi brezobzirnosti kolesarjev ali pa nepazljivosti pasantov. Včeraj popoldne je Emil Č. privozil z dvokolesom pravilno po desni strani Koroške ceste, na Vodnikovem trgu pa se je zaletel v 17-letnega Ivana G., ga podrl na tla in tudi sam padel s kolesa. Oba sta dobila poškodbe na nogah in rokah.

Spomladi

ne pozabite na najboljšo vrsto promenadnih, cestnih, sportnih in strapacnih čevljev »KARO« Maribor, Koroška cesta 19. 67

Nevarna igra

V magdalenski deški šoli se je danes dogodila mala nezgoda, ki bi pa imela lahko resnejše posledice. Mali sinček iz I. razreda je izmaknil doma očetu patrono za flobertovko ter jo izročil drugemu dečku. Ta jo je pa med odmorom vrgel na stranišče na tla, da se je vnela. Koščki njenega kovinastega ovoja so prileteli nekemu dečku, ki je stal za vrati, v roko in mu jo ranili. Le slučajno se je zahvaliti, da ni bilo hujše nesreče. Stariši, pazite na otroke!

Dr. OETKER
JEVIM
BACKINOM

Najbolj preizkušene recepte pošlje na željo brezplačno in poštne prosto

Dr. Oetker, d. z o. z., Maribor.

„Raduje se življenje nam, saj Radion pere sam!“

RAZUMNA
MICA

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Varuje perilo!

Deklaracijska proslava v Mariboru

Priprave za jutrišnje manifestacijo ob priliki 10-letnice majske deklaracije so v polnem teku. Včeraj so imeli sestanek zastopniki društev, ki so se dogovorili tudi glede nabiralne akcije, tako da bo imela prireditev tudi materialni uspeh, pri čemer bodo v odlični meri sodelovale tudi naše dame, ki so se žrtvovale za našo narodno stvar že pred 10 leti, ko so pobirale podpise za majske deklaracije. Zbirališče vseh sodelujočih bo jutri ob pol 8. uri zjutraj v prostorih Jugoslovanske Matice, Slovenska ulica št. 2.

Ponovno opozarjamo, da je zbirališče šol, društev, uradov in sploh vsega občinstva, ki se udeležijo manifestacije, ob pol 10. uri na Glavnem trgu.

Ker se tabor prične točno ob 10. uri, tako da se bo mogel ob 11. uri že pomikati sprevod skozi Gosposko, Slovensko ulico, Aleksandrovo cesto, Cankarjevo in Maistrovo ulico mimo stanovanj osvoboditelja našega Maribora g. generala Maistra v mestni park k odkritju spominske plošče.

Po izvršeni slovesnosti bo mladina defilirala mimo spomenika in se vrnila nato na Trg Svobode, kjer bo razhod. Ves čas sodelujejo naša pevska društva in godbe.

Društva naj se udeležijo spreveda z zastavami, udeleženci pa naj bodo okrašeni z znaki, ki jih je v ta namen izdala Jugoslovanska Matica v korist naših neodrešenih rojakov.

Kdor si še ni nabavil diplome Jugoslovanske Matice, naj to stori sedaj, da bo imel doma trajen spomin na ta veliki zgodovinski dogodek.

Zlasti naj nabavijo spominske diplome tudi trgovine, gostilne, kavarnе, uradi, šole itd. Naj ne bo doma, ki ne bi bil okrašen s tem važnim zgodovinskim dokumentom, simbolom naše svobode!

Baš tu ob meji moramo z vso aktivnostjo pokazati, da znamo ceniti dogodke, ki so se začeli razvijati pred 10 leti z veličastno majske deklaracije, s katero počenja vzhajati zarja naše svobode. Kdo ima več razloga, veseliti se narodne svobode, kakor ravno mi, ki smo najbolj trpeli pod stoletnim robstvom! Manifestacija celokupnega našega naroda tu ob meji ima ogromen pomen, ker se naši nasprotniki vedno sklicujejo na to, da nam je bila svoboda vsiljena.

Desetletnica majske deklaracije bo pokazala, da naša srca še vedno žarijo za Jugoslavijo, kakor so žarela pred 10 leti.

Res, da so med nami nasprotja, toda kadar gre za našo svobodo, stojimo vsi v eni vrsti, kakor se to spodobi za narod, ki se zaveda svojega samostojnega življenja in svoje vloge v zgodovini. — Tako jutri nihče, ki je prožet z jugoslovansko mislijo, ne bo stal ob strani, marveč se bo, kakor celokupna naša mladina, z največjim navdušenjem spominjal idealne deklaracijske dobe, ki nam je prinesla današnjo svobodo.

Manifestirajmo, a se spominjajmo ob enem naših bratov, ki ječe še vedno v tujem robstvu!

Spored deklaracijske proslave

Ob 10. uri: Prihod godb, zbiranje šolske mladine in ostalega občinstva k taboru na Glavnem trgu.

Ob 10. uri: Otvoritev tabora s pevskim zborom; nagovor predsednika podružnice J. M. g. S. Detela, slavnostni govor prof. dr. F. Sušnika.

Ob 11. uri: Odhod v park k odkritju spominske plošče. Vrtni red sporeda: Godba Drave, odbor J. M., zastopstva, pevski zbor, društva. — Godba Sokola, vsa deška šolska mladina. Godba Omladine, vsa dekliška šolska mladina.

Ob 11. uri: Odkritje spominske plošče v parku: Nagovor predsednika, govor zastopnika občine in strok. uč. upravitelja g. A. Skale. Pevski zbor. Odhod z Glavnega trga v park se bo razvil pod vodstvom rediteljev.

General Kleszinski priznal vohunstvo

Poročali smo o aretaciji rezervnega generala Kleszinskega v Kovnem, kjer je vodil obširno vohunsko organizacijo Litve v korist sovjetske Rusije. V torek je aretovanec priznal svojo krivdo. Od junija 1926. je bil v stalnih zvezah z ruskim poslanstvom, kateremu je preskrbel mnogo-brojne vojaške dokumente svoje domovine, neizvzemši najpoverljivejših. Dobljal je zato bogato nagrado iz Rusije. Pri hišni preiskavi na stanovanju generala so našli obširno šifrirano poročilo, pripravljeno za legacijskega tajnika sovjetskega poslanstva Sokolova. Neposredno po zaplombi tega poročila je odpotoval g. Sokolov v Moskvo. V torek se je vršila izredna seja litvanskega ministrskega sveta, na kateri so razpravljali izključno o napetih odnosih do Rusije.

Kaj tudi ovira gradbeno podjetnost

Prestroge zahteve gradbenih predpisov za nove stanovanjske hiše — Kakšne morajo biti ograje — Nejasnost glede občinskih davčin

V eni prvih številčk »Večernika« smo razpravljali o uspešnem podpiranju privatne gradbene akcije s strani mariborske občine. Kdor si ceno hoče pozidati hiša, mu da občina zemljišče skoro zastonj (po 8 Din za kvadratni meter) in mu da pod zelo ugodnimi pogoji večje posojilo v iznosu do štiri petin gradbenih stroškov. Več zasebnikov se je že poslužilo te izredne ugodnosti, mnogo pa se je še namerava.

Iz vrst teh reflektantov smo prejeli v zadnjem času par pritožb, da so pogoji mariborskega gradbenega urada zelo težki, ker zahteva n. pr. pred hišami 4 m širok vrt, na ogelnih parcelah enonadstropne vile ter drago ograjo in trotoar. Uvidevamo, da se gradbeni urad drži le veljavnih gradbenih in regulacijskih predpisov, mislimo pa, da bi bilo potrebno upoštevati današnje izjemne razmere, ko je najvažnejše, da sploh pridemo do novih stanovanj. Tudi ne smemo pozabiti, da si grade hiše v ogromni večini šibkejši sloji, ki morajo paziti na vsak tisočak.

Ako za hiše, ki se grade ob Vrbanovi ulici radi enotne izvedbe parcelalnega načrta, morda ni več mogoče spreminjati tozadevnih predpisov, pa naj se naj na novih kompleksih čim bolj ublaže zahteve, ki služijo le olupšavi.

Na Kamniški cesti je nastalo že več novih vil, ki so prav lične, če tudi imajo le lesne ograje in ne še železnih s cementnimi postavki. Zato se nam zdi, da ne bi bilo treba zahtevati od lastnikov, ki so se morali itak že vsi zadolžiti, da svoje lesene ograje zopet odstranijo in jih nadomestijo z železnimi. Saj prej ali slej bodo morali to itak storiti, ker lesene ograje pač niso tako trpežne.

Zahteva po pametnem kompromisu v tem oziru je tem bolj utemeljena, ker leži Kamniška cesta že daleč na periferiji, dočim imamo lesene ograje, in to še celo neestetične, v samem centru mesta, v Prešernovi in Majstrovi ulici in celo v neposredni bližini gradbenega urada v Frančiškanski ulici...

Vse priznanje trudu, ki ga posveča gradbeni urad olupšavi mesta in ulic, a za enkrat je glavno, da dobimo kolikor mogoče mnogo novih stanovanj.

Velika ovira za gradbo novih hiš je tudi nejasnost glede oprostitve občinskega davka na stanovanja. Svoječasno je občinski svet sklenil, da se oprostite nove stavbe občinskih doklad za 6 let. Dne 10. februarja 1927 pa je sprejel neki sklep, naj se določi najemino stanovanjskih prostorov potom komisijonelnega ogleda, da se tako odmeri občinska hišnonajemniška doklada. Magistrat tolmači zdaj to tako, kakor da je bil s tem razveljavljen prvotni sklep glede oprostitve občinske doklade, kar pa je očitno napačno, ker občina pač ne bo mogla pobirati davkov od novih zgradb, ki jih pusti celo država neobdane. S tem bi metala sama sebi polena pod noge in bi zopet uničila vse, kar je dosegla na drugi strani z raznimi gradbenimi ugodnostmi. Zato je v tem oziru nujno potreben točen sklep občinskega sveta, da se vedo interesi ravnati.

Samomori madžarskih bogatašev

Iz Budimpešte poročajo o nenadnem koncu dveh znanih osebnosti v trgovskem življenju. Eden najbogatejših madžarskih draguljarjev, 60letni Aleksander Löw je skočil iz svojega stanovanja v drugem nadstropju na ulico in umrl, predno mu je mogla nu diti pomoč rešilna postaja. Njegov samomor spravljajo v zvezo s ponesrečenimi spekulacijami v vojnem in prvem povojnem času. Vkljub temu, da je imel Löw v Budimpešti tudi še celo vrsto stanovanjskih hiš oddanih v najem, se vendar zadnja leta ni mogel v svojem gospodarskem poslovanju dvigniti, radi česar si je iz obupa vzel življenje.

O drugem samomoru poročajo iz budimpeštanskega hotela »Meran.« Tamkaj stanujoči zastopnik tovarne vozil v Eisenachu Ludvik Press je tudi izvršil samomor. Ta pa je imel popolnoma drug razlog za svojo obupno dejanje. Press je trpel na fiksnih ideji, da ga zasleduje njegova žena in mu streže po življenju. Samomorilec je zapustil pismo, v katerem pravi izrecno, da ga je njegova žena zasledovala do Budimpešte z namenom, da ga ob ugodni priliki umori.

Kolonizacija Prekmurja

Umetne madžarske naselbine — Penetracija s slovenskimi kolonisti — Treba več sistematičnosti!

Murska Sobota, 27. maja. Madžarski režim pod bivšo Avstro Ogrsko je, kakor znano, v Prekmurju delal s polno paro na to, da pomadžari tamošnje Slovence. To je skušal doseči na eni strani s poukom v madžarskem jeziku v šolah, na drugi strani pa z naseljevanjem madžarskega elementa med Slovenci. Seveda je za madžarske koloniste bila določena zemlja v ravninah. Tako smo ob prevratu, odnosno po zasedbi Prekmurja našli položaj, da se je zlasti pri Dolnji Lendavi globoko v slovensko ozemlje zagrizla madžarska kolonizacija v najrodovitnejših krajih ravnine.

Iz teh dob madžarske kolonizacije datirajo madžarske naselbine Gor. Lakoš (Lakoš je madžarski izraz za Selišče!), Zamostje, Genterovci, Dolga vas, Petišovci itd.

Naravno je, da je tekom časa z naravno ploditvijo tega naseljenega madžarskega elementa poleg prvotnih kolonistov, ki so bili materijelno dobro situirani, nastala množica revežev, ki so si iskali kruha deloma doma, deloma v tujini. Ravno tako pa je naravno, da je ta

madžarski element vsled favoriziranja madžarskih oblasti in s pomočjo njihovega pritiska slovenski element vedno bolj izpodrival.

Še nekaj desetletij in slovenski element v Prekmurju bi bil decimiran na par desetisočev.

Po prevratu so se dogodki pričeli razvijati v nasprotni smeri, dasi

naše oblasti niso izvajale tega tako sistematično kakor poprej madžarske in tega tudi še danes ne delajo.

Vendar pa so nastale v bližini Dolnje Lendave že štiri lepe slovenske kolonije: v Bernici, Petišovcih, Zamostju in pri D. Lendavi sami. Podlago za kolonizacijo je dal

zakon o agrarni reformi, za katero so zlasti v Prekmurju ugodna tla, ker je menda polovica vse zemlje v rokah raznih madžarskih graščakov.

Žal je, da se državna oblast ne zaveda, da ni dovolj revnemu kolonistu dati samo zemljo, ampak, da mu je treba dati možnost, da si postavi dom in uredi zemljo, ki je bila skozi leta zanemarjena. Šele tako bi bilo videti v kolonizaciji sistem.

Danes pa ležijo veliki deli kolonistov v zakup dane zemlje mrtvi, neizrabljeni, ker je kolonist prišel praznih rok in nima niti najprimitivnejših potrebščin za obdelovanje zemlje,

da ne govorimo o strehi za njega in za rodbino. Tozadevna statistika ni razveseljiva.

V državnem interesu je, da državne oblasti zadevo kolonizacije vzamejo sistematično v roke, da na eni strani neuke in nespretni ljudi navedejo k samopomoči, da jim pa na drugi strani tudi same pomagajo. Šele potem bo slovenska kolonizacija uspešna.

Sreska organizacija SDS za Maribor, desni breg

Včeraj dopoldne se je vršil v Narodnem domu občni zbor sreske organizacije za Maribor desni breg. Število krajevnih organizacij je sedaj naraslo na 15 in razum treh, ki so se upravičile, so bile na občnem zboru zastopane vse. Predsednik g. Kejžar je podal kratko poročilo o politični situaciji in o delu organizacij SDS. Zlasti se je dotaknil perečega delavskega vprašanja, ki postaja radi gospodarske krize in žnjo zvezane brezposelnosti od dne do dne težavnejše. Povdarjal je potrebo, da posveti SDS delavskemu vprašanju največjo pozornost.

Zivahna in stvarna debata je pokazala, da vlada v celem okraju veliko zanimanje za skupno napredno fronto, ker so ljudje že siti razcepljenosti, od katere ima korist samo SLS.

O delu oblastne skupščine je poročal posl. g. Finžgar. Opozarjal je na popolno brezplodnost tega dela. Nagrmadili so kopico predlogov in sestavili 72 milijonski proračun, ki pa obstoji le iz izdatkov brez kritja. Cuje se, da bi klerikalci radi vsa bremena naprtili le mestom, da se ne bi zamerili svojim kmečkim volilcem, a pokazalo se bo zopet enkrat, da demagogija ne drži vedno. Napredni poslanci so pravočasno opozarjali na veliko nevarnost, a SLS ni hotela pritegniti drugih strank k sodelovanju, ampak jih je izključila iz oblastnega odbora, s tem pa seveda tudi sama prevzela vso veliko odgovornost.

Delegat iz Pobrežja je poročal o veliki škodi, ki jo povzroča Drava z odnašanjem rodovitne zemlje. Nujno potrebno je, da se povzamejo za zadevo država, oblast in okraj. Delegat iz Studencev je opozarjal na potrebo škropljenja izredno prometne Ruške ceste. Interviniralo se bo v tem pogledu pri občini. Govorilo se je dalje o zatvaranju točilnic po branjarjih. Točilnic je res preveč, a z zatvaranjem naj se ne bi začelo pri najrevnejših, katerih eksistenca je od točilnic odvisna. Soglasno se je pozdravila namera, da se z vso energijo zatre prodaja ponarejenega dalmatinskega vina, dočim se prodaji pristnega dalmatinca seveda ni mogoče upirati.

Občni zbor je nanovo izvolil dosedanje predsedstvo z g. Kejžarjem na čelu in v smislu statutov izpopolnil strankine odbore. S pozivom na še bolj agilno in smotreno delo vseh slojev, zlasti tudi s širjenjem naprednega tiska, je predsednik zaključil lepo uspelo zborovanje.

Deco na morje!

Bližajo se velike počitnice in naša deca nestrno pričakuje, da pojde zopet k morju. Podmladek Rdečega križa pripravlja ferijalno kolonijo za dečke in deklice, da omogoči tudi siromašni deci bivanje na morju. Za dečke so pripravljene kolonije v Kaštelih, za deklice pa na Krku. Ker se baže oglašajo veliko število otrok, posebno dečkov in jih v eno kolonijo ne kaže sprejeti nad 35, bi toplo priporočil, da bi se osnovala za večje, nad 12 let stare otroke, kolonija v Jelsi na otoku Hvaru.

Za male otroke je pot do Hvara res pre dolga in naporna, za odraslejše pa si ne morem misliti lepšega letovišča od Jelse. Kopalnice, ki je kakih 10 minut od mesteca oddaljeno, je naravnost idealno. V malem zalivu, ki je okoli 300 m širok in do 800 metrov dolg, stoji voda skoro povsod enakomerno 1 m do 1,5 visoko. Morsko dno je pokrito s finim peskom, pot do kopalnice je prav prijetna.

Stanovanja bi dobili dečki po privatnih hišah za 10 Din dnevno, vsak bi imel snažno lastno posteljo. Za hrano (zajterk, kosilo in večerjo) bi plačali v restavraciji g. Gamulina po 22 Din dnevno. Ako računamo še vožnjo in izdatke za malo žužino, bi stroški za tritedensko bivanje v Jelsi ne presegali 800 do 1000 Din.

Naj še pripomnim, da so Jelžani zelo dobri, prijazni in postrežljivi ter da imajo izvrstnega zdravnika, ki je v slučaju potrebe takoj in proti malenkostni odškodnini na razpolago. Za izprehode služita lepi perivoj ob nabrežju in krasni gozdček g. načelnika Dubokoviča, ki ga daje gostom drage volje na razpolago. O slabem vremenu se lahko zbirajo v obširni čitalniški dvorani, kjer je na razpolago glasovir. Okolica Jelse je čudovita krasna in primerna za krajše izlete. Z griča, kjer stoji cerkev Gospe zdravja, je krasen razgled na mesto in morje. Priporočamo torej Jelso, kot letovišče vsakomur, posebno pa našim odraslejšim dečkom, ki žele preživeti par srečnih tednov ob naši Adriji. A. K.

10.000 poljskih rudarjev štrajka.

Ker ni podjetje sprejelo zahtev delavcev po zvišanju mezde, je pričelo v ponedeljek v rudarskem revirju Dombrowa na Poljskem štrajkati 10.000 kovinskih delavcev. Obstaja pa možnost, da se jim pridružijo še ostali tisoči delavcev sodnih rudnikov

ITO - pasta za zobe je najboljša!

Sokolstvo

Bratje in sestre!

Jugoslav. Matica priredi jutri dne 29. t. m. ob 10. uri na Glavnem trgu velik manifestacijski tabor, po taboru pa odkritje spominske plošče v parku.

Pozivljamo vse brate in sestre naj se te slavnosti udeležijo in sicer v civilu z znakom. Zbirališče ob 1/10. pred Narodnim domom. Odhod od tu na Glavni trg z godbo. — Zdravo!

Sokolsko društvo v Mariboru.

Prapor Sokola v Ptuj

Sokol v Ptuj je bil ustanovljen leta 1908 po znanih krvavih dogodkih o priliki skupščine CMD, ki so izzvali nacionalen odpor vse Slovenije.

Zavzel je takoj važno mesto v ptujskem narodnem življenju, deloval v prosvetnem in npravnem oziru ter telesno vzgajal našo mladino.

Društvo manjkata še prapor in lastni dom. Za Sokolski dom sistematično in požrtvovalno darujemo sami in naši ptujski prijatelji; a še le v daljši bodočnosti bomo mogli začeti z gradbo.

Prapor pa poklonimo »Sokolu« žetokrat kot zunanji simbol sokolskih nachel! Razvijemo ga ob binokostnih dneh 4. in 5. junija 1927.

Bratsko vabimo bližnja in daljna sokolska ter druga prijateljska društva, kakor sploh prijatelje Sokolstva k temu slavlju.

Ob tej priliki se navdušimo in okrepiamo za naše domovinske ideale, ki naj vodijo našo jugoslovensko nacijo po potu navzgor k duševni in telesni popolnosti.

Ptuj, v maju 1927.

Dr. Tone Gosak Dr. Fr. Šalamun
predsednik prop. odseka. starosta.

Pomagajmo si sami!

Bratje! Delo zasnovano na letnem telovadišču se prejšnjo nedeljo vsled popoldanskega naliva ni moglo dovršiti. Vendar se je že dopoldan izvršilo splaniranje dveh tretjin etlovadišča, kar nam jamči za dogotovitev dela v 5 do 6 urah. Pridite zatorej v nedeljo, 29. t. m. ob 6. zjutraj na dogotovitev započete dela zopet v tako lepem številu kakor prejšnjo nedeljo. — Zdravo!

Pojedina piščancev

bo jutri v nedeljo 29. t. m. po 15. uri v gostilni Alojzija in Josipine Schrei na lepem senčnem vrtu. Izvrstna štajerska vina, unionsko pivo v sodčkih in domače močnate jedi. 194

Strašna smrt starke in njenega pravnuka.

V hercegovinski vasi Soviči je ostala 78 letna Stana Kujanović s svojim pravnukom sama v svoji koči. Ker je bila starka napol gluha in slepa, ni opazila, da se ji je prevrnila na ognjišču posoda petroleja. V trenutku se je petrolej vnel in vžgal vso leseno opravo koč. Ker stoji koliba na samotni, ni slišal obupnih klicev starke živ človek in je požar zagrabil kmalu celo koč, ki je pogorela do tal. V plamenih sta našla smrt tudi nesrečna starka in njen pravnuk v zibelki.

Radi par kokoši ubil seljaka.

Ze delj časa sta se gledala po strani seljaka Ivanov in Kovačev v vasi Martonoš blizu Stare Kaniže. Prepir med njima je bil tako običajen kakor vsakdanji kruh. Sovraštvo pa je izbruhnilo v katastrofo, ko je osumil Kovačev sosedo Ivanova, da mu je pokradel nekaj perutnine. Da razčistijo afero so se napoltili Kovačevi k osumljencu, kjer je došlo ponovno do hudega prepira. V razburjenju je dvignil Ivanov palico z namenom, da udari Kovačeva. Tudi ta ni držal rok križem ter si pomagal z nožem in nasprotniku prerezal vrat. Pri zaslišanju je ubijalec priznal svoje dejanje, izgovarjal pa se je, da ga je izvršil v silobranju.

I. PROPAGANDNA RAZSTAVA

GRAF. IZDELKOV V MARIBORU

OD 16. DO 19. JUNIJA 1927 U

ČITALNICI ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Sport

Maribor:Atena. Nikdar še ni v Mariboru vladalo za hazenska tekmovanja tako zanimanje kakor letos. Nenavadno nagel napredek, požrtvovalnost in čisti sportni duh, ki vlada v njej, so pridobile damskemu sportu obilo prijateljev, ki pazno zasledujejo njegov razvoj. Kljub temu, da v jutrišnjem srečanju »Maribor« gotovo zmaga, vlada tudi za to prirediteljev veliko zanimanje, kajti mariborska publika je imela letos samo enkrat priliko prisostvovati resnemu hazenskemu boju med Mariborom in Muro. Računati je, da bo tudi jutrišnja prirediteljev privabila na igrišče obilo gledalcev. Pričetek ob 15. Sodnik g. Cizel.

MOLHP (službeno). Prvenstvena tekma ISSK Maribor-SK Atena se odigra 29. maja na igrišču SK Maribora ob 15. Službujoča odbornika: g. Amon (blagajno) g. Kemeny. Vsak klub ima postaviti po 4 reditelje. Prv. tekma SK Ptuj - SD Rapid se odigra 29. maja ob 1/16. uri v Ptuj na igrišču SK Ptuj-a. Službujoči odbornik: g. Samuda. — Tajnik.

Stanje hazenskega prvenstva. Po včerajšnjih tekmah je stanje v hazenskem prvenstvu sledeče: 1. SK Mura: 6 točk, goli 58:27 za Muro. 2. SK Ilirija: 4 točke (1 tekma še neodigrana), goli 41:8 za Ilirijo. 3. SK Maribor: 4 točke (2 tekmi neodigrani), goli 23:13 za Maribor. 4. Primorje: 2 točki, goli 25:54 za nasprotnike. 5. Atena: 0 točk (1 tekma neodigrana), goli 9:54 za nasprotnike. Po dosedanjem stanju je odločitev glede zadnjih dveh mest že padla. »Atena« še sicer ni odigrala zadnje tekme, vendar nima nobenih izgledov. Primorje si je četrti mesto definitivno zasiguralo. Najostrejši boj se bje vsekakor za prva tri mesta, odločitev pa bo padla šele v nedeljo po binokostih, ko se srečata najmočnejša kluba SK Ilirija in SK Maribor. »Muri« je drugo mesto zagotovljeno.

Nogomet Maribor:Merkur. V nedeljo popoldne bosta Merkur in Maribor odigrala prijateljsko tekmo. Merkur bo nastopil v popolnoma novi postavi in upa izvojevati ugoden rezultat. Vsekakor bo prirediteljev nudila dovolj zanimivih momentov, zlasti ker bo Maribor nastopil z nekaterimi mlajšimi močmi, ki bodo najbrže nastopale tudi v prihodnje za barve »Maribora«.

ISSK Maribor — nogometni odsek. Jutri ob 16. prijateljska tekma Maribor-Merkur. V oblačilnico morajo priti najkasneje do 1/16. sledeči igralci: Kovačič, Hreščak, Miha, Prevornik, Stauber, Božič, Bergant, Laznička, Bertonceli, Hreščak, Bratož, Škrobar, Starc, Petan. Dresi modri. Točnost! — Tajnik.

Hazena Ptuj: Rapid.

V nedeljo popoldan se bo odigrala v Ptuj prva drugorazredna tekma med navedenima družinama. SK Ptuj ima sicer več izgledov, vendar je »Rapid« v četrtkovi trening tekmi proti rezervi Maribora predvedel dovolj lepih potez, tako da zmaga Ptujja ni ravno preveč sigurna.

Avtomobil pod lokomotivo.

V bližini Grossetta v Italiji, je vozil neki avtomobil iz Nemčije preko železniškega prelaza baš v trenutku prihoda vlaka. Lokomotiva je razbila avto na dva dela ter vrgla potnike in šoferja na vse strani. Vlak je takoj ustavil ter vzel s seboj troje težko ranjenih, ki so jih odpravili v bolnico.

E. G. Brat:

Ugrabljeni milijoni

Roman ameriškega Jugoslovena. 23

Polly je molčala, včasih zaihtela, vmes pa zobala svojo čokolado. Zase pa je premišljala: »Ali je blazen ali ni? Zdi se mi, da — ni! Oj, ti ljubi Bog, če je zdrav, pameten: čemu je torej vzel stričkove milijone in kar čez noč utekel? Zakaj? Le zakaj?«

Premišljevala je, a odgovora ni našla. Vrnila se je torej v svojo hotelsko sobo ter pisala stričku dolgo, dolgo pismo . . .

Uro kasneje, ko je pustila Pennsylvanija Staten Island že daleč za seboj, je prinesel krovni telegrafist kapitanu Siemu brezžično brzojavko:

»Jack Bell še na Pennsylvaniji. Mohr ga pozna. Prosim poiskati in prijeti ga. V Plymouthu pričakujem. Dodd.«

Kapitan je poklical prvega častnika in mu izročil brzojavko.

»Evo, tat je še na ladji!« je dejal. »In čolnar Mohr ga pozna! Naj ga torej poišče: 5000 dolarjev dobi zanj!«

Prvi častnik je poklical Mohra in mu je sporočil kapitanovo povelje:

»Odkod poznate tatu? Ste li morda njegov sokrivce?« je vprašal smeje.

»Neumnost!« je zarenčal Mohr. »Gospod, odkod pa naj poznam tatu iz Chicaga? — in če bi ga poznal, pri moji veri, prijel bi ga, ker tudi jaz

bi rad zaslužil izlaska 5000 dolarjev! — Iskati hočem in če ga najdem, ga izročim vam.«

»Vzemite tesarja in nekaj stewardov seboj!« je dejal častnik in odšel.

Mohr pa ni vzel nikogar seboj, nego je šel k najvišjemu stewardu ter mu povedal, da mora na povelje preiskati vsa skladišča. Naj mu torej izroči ključ, da more vrata odkleniti.

»Ključ imata stewarda, ki sta šla pravkar po neki kovčeg«, je odgovoril najvišji steward in Mohr je odšel. In resnično, pravkar sta nesla stewarda skozi ozki hodnik med kajutami velikanski kovčeg mr. Murrela.

Frank Murrel, sloviti žongler in čarodejnik, je imel svojo kajuto in vanjo je dal sedaj prenesti svoj kovčeg iz skladišča. Skrbelo ga je: Ali je Sam še v kovčegu ali pa so ga redarji vlekli seboj? Preklicano podoben je bil Samu tisti tat tamkaj na obali. Toda kovčeg je zaprt in nič ni videti, da bi ga bil Sam zapustil . . . »Previdno! . . . polagoma! . . . nikar ga ne vrzite! . . . za božjo voljo, v njem so steklene reči!« je kričal Murrel in odprl duri svoje kajute.

Stewarda sta se s kovčegom pošteno spotila, zato pa sta dobila lepo napitnino. Nato sta odšla.

Hitro je Murrel zaklenil kajuto ter planil h kovčegu. Z nervozno naglico se je lotil jermenov in ovojev, zaklopov in vijakov . . . pokrov je odskočil . . . Murrel pa je zviškoma sedel na tla.

»Dobro jutro, mr. Murrel!« je dejal Jack Bell, zlezal iz kovčega, zaprl pokrov in sedel nanj. »Strela božja, ves sem že trd!« Smehljaje je raztezal roke in noge.

»Vi . . . Vi?!« je zaječal Murrel, kakor bi videl živ strah . . . »Vi ste Jack Bell?!«

»Kajpada!« je prikimal Jack. »Milijonski tat iz Chicaga, kakor trdijo. Zelo me veseli, da je sloves mojega zločina prodril tudi že do vaših ušes.«

»Kaj želite?« je ječal Murrel.

»Ne uganete?« se je smejal Jack. »Vzamete me namesto svojega tovariša s seboj v London. Toda nikakor nočem ostati celih osem dni v tej kabini.«

»A na krov vendar ne morete!« se je čudil Murrel.

»Zakaj pa ne? Nič ni nemogoče. Da bom sedel sedajle na temle kovčegu namesto vašega prijatelja, bi se vam zdelo včeraj čisto nemogoče. Ukrasti tri milijone se vam zdi morda tudi nemogoče. Zagotavljam vas, to mi je bila malenkost. Zato pa je tudi mogoče, da pojdem na krov in da vas za vse vaše usluge kraljevske nagradim.«

»Kje imate denar?« je pozvedoval Frank Murrel lokavo.

»Na Angleški banki v Londonu seveda!« je lagal Jack, ne da bi trenil z očmi. »Veste, ta banka je idealna hranilnica za vse defraudante. Tamkaj je naložen naš denar varno, kakor bi bil položen v Abrahamovo naročje. Če me zgrabijo, — cesar seveda nikakor ne želim — me zašijejo za par let. No, potem dvignem svoje milijončke z obrestmi vred. Nič težkega. — Torej — ali mi hočete pomagati? Plačujem pošteno vsakršno uslugo.«

(Dalje prihodnjšč.)

Naznanilo!

Naznanjam, da izvršujem sedaj krojaško obrt v Vetrinjski ulici št. 24/l. nadstr. (v hiši g. Kosiča) ter se vsem mojim naročnikom priporočam A. Vadnu, krojač. 197

Damsko kolo

In ene 3/4 gosli po ceni na prodaj. Aleksandrova cesta št. 213. vrata 13. 192

Boliša šivilja

za belo perilo sprejme delo, eventualno gre tudi na dom. Naslov v upravi lista. 196

Decimálna tehtnica

že rabljena 200 do 300 kg se kupi. Hochmüller, Maribor, Pod mostom 7. 191

Pozor!

Čevlje, ročno delo iz dobrega blaga. Moški visoki boks Din 220, moški nizki boks Din 180, ženski nizki vsake vrste Din 160. Kupite pri čevljarju Neubauer Franc, gornja Gosposka ulica šte. 33, Maribor. 193

Gospodična

dobra kuharica in gospodinja išče mesta. Pismene ponudbe pod »Poštena« na upravo »Večernika« 185

Državni vpokojenec

vešč pisarniških del se sprejme za lahko službo v Mariboru, proti mesečni nagradi 600 Din. Uradne ure od 8.—12. in od 15.—17. ure. Punudbe na upravo »Večernika« pod »Vpokojenec«. 1.0

Prazno sobo

za takoj iščem, po možnosti s souporabo kuhinje, plačam po dogovoru. Naslov pove uprava. 189

Posestvo

vrt, veranda, paviljon, gostilna, ob cesti tik toplič v Rimskih Toplicah, ob Savinji ugodno na prodaj, 5 minut od postaje, elektr. luč, njiva, travnik. Vprašati: Pinter & Lenard, Maribor. 160

Birma se bliža!

Da si bodo zamogli tudi revni sloji nabaviti obleko, prodajam **sukno od Din 26** — naprej kakor tudi drugo jako dobro blago ter tkanine za perilo in to po najnižjih brezkonkurenčnih cenah. Se priporoča **J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17**

VENECIN

izvanredna zdravilna voda proti revmatizmu in išiasu, želodčnih in črevesnih bolečin ter za lečenje ran
dobliva se zopet v vsaki lekarni. Skladišče za grosiste: Isis d. d., Ljubljana

Naiugodnejše nudi
nahrbtnike, palice, ležalne stole, potne košare, listnice, denarnice, naramnice, nočavice, parfumerijo, galanterijo, vrvarske izdelke itd. **Drago Rosina, Maribor**
Vetrinjska ulica 26

195

Naznanilo!

Naznanjam, da otvarjam v ordinacijskih prostorih dr. Neuwirth-a v Gosposki ulici 46/l v Mariboru z dnem 1. junijem 1927 svojo zdravniško prakso. **Med. univ. dr. Josip Ivanšek.**

Vabilo

na

VII. redni občni zbor

ki ga bo imelo

KREDITNO DRUŠTVO

MESTNE HRANILNICE V MARIBORU

dne 15. junija 1927 ob 18. (6.) uri v uradnih prostorih Mestne hranilnice v Mariboru, Orožnova ulica šte. 2.

Dnevni red:

1. Citanje in odobrenje zapisnika o zadnjem rednem občnem zboru.
2. Poročilo predsednikovo o bilanci za prošlo upravno leto.
3. Poročilo računskih pregledovalcev.
4. Odobritev bilance.
5. Volitev:
 - a) odbornikov.
 - b) dveh namestnikov.
 - c) dveh pregledovalcev računov in enega namestnika.
6. Slučajnosti.

Opomba: Glasom čl. 41 pravil se izloči ena tretjina odbornikov za katere se volijo novi.

Stanko Detela s. r., predsednik

Za birmo

slikam na razglednice že od 50 Din naprej v priznani najbolj izdelavi

Foto-Vlašič, Maribor
Gosposka ulica 23. 193

Dražbeni oklic

Dva biljarda in razno pohištvo

se bodo prodajali na javni dražbi dne 2. junija 1927 popoldne ob 2. uri v Mariboru, Vrtna ulica šte. 14, na kar se opozarjajo intereseanti- 199

Darila za birmo!

Ure, srebrnina in zlatnina po najnižjih cenah pri tvrdki **A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica 8**

Oglejte si cene in predmete v izložbah ter v trgovini

Naznanilo.

Tvrdba JANKO KLUN iz Slovenjgradca naznanja cenj. občinstvu, da otvori v Prevalju v lastni hiši bivšega trgovca Zimerla svojo popolnoma na novo opremljeno in bogato založeno trgovino z novim najmodernejšim blagom **s 1. junijem 1927.** — Za cenjeni in obilni obisk se najtopleje priporoča. Cene zmerne. Postrežba najsolidnejša.

Janko Klun, s. r.

VI POTREBUJETE

DIN. 229.

• LUKSUSNE •

DOBRE
ČEVLJE

DIN. 269.

• PRAKTIČNE •

POCENI

DIN. 249.

• UDOBNE •

ELEGANTNE

Stoia